Lietas Nr. 15830100708
Lietas arhīva Nr. K29-0097-15/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 25.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas
tiesnese B.Jakobsone,
ar sekretāri S.Garanču,
piedaloties
prokuroram D.Šteinbergam un aizstāvim R.Hlevickim,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Lomonosova ielā 10, izskatīja krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 218.panta 2.daļas un

k o n s t a t ē j a :

/pers. B/ izvairījās no nodokļu nomaksas, nodarot zaudējumus valstij lielā apmērā, un tieši:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk tekstā – SIA) „Elidium" reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā /datums/un Komercreģistrā ierakstīta /datums/ar reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/. SIA „Elidium" 1996.gada 17.jūlijā reģistrēta Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk tekstā – VID) nodokļu maksātāju reģistrā ar Nr./numurs/ un VID ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk tekstā – PVN) apliekamo personu reģistrā ar Nr./numurs/. SIA „Elidium" juridiskā adrese: /adrese A/. SIA „Elidium" norādītie darbības veidi – mazumtirdzniecība, vairumtirdzniecība, starpniecība, poligrāfijas pakalpojumi. SIA „Elidium" amatpersona – valdes loceklis no 1992.gada 25.septembra ir /pers. B/, kas ir saimnieciskās darbības faktiskais veicējs, kuram kā nodokļu maksātājam bija pienākums pārzināt un ievērot Latvijas Republikas nodokļu likumus. Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.pantu un likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.pantu /pers. B/ kā uzņēmuma vadītāja pienākums bija „[..] aprēķināt maksājamo (iemaksājamo) nodokļu summas, noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus un nodevas" un „[..] kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi". Turklāt, saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 2.pantu „Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai."

SIA „Elidium", pretēji likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" prasībām, nolūkā izvairīties no nodokļu nomaksas lielā apmērā, sniedza apzināti nepatiesu informāciju uzņēmuma 2005.gada novembra, 2006.gada septembra, novembra un decembra PVN deklarācijās, tādējādi nepamatoti samazināja valsts budžetā maksājamo PVN apmēru par darījumiem, kas faktiski nav notikuši, kā rezultātā izvairījās no nodokļu nomaksas laika posmā no 2005.gada novembra līdz 2006.gada decembrim.

/pers. B/ SIA „Elidium" vārdā veica finansiāli – saimniecisko darbību, tas ir, veica reālu (faktiski notikušu) ar PVN apliekamu darījumu slēgšanu un izpildīšanu, par ko SIA „Elidium" kredītiestāžu norēķinu kontos no darījumu partneriem tika saņemta samaksa, tajā skaitā, valstij maksājamais PVN. Vienlaikus, lai izvairītos no PVN nomaksas, samazinot valstij maksājamo nodokļu summu, /pers. B/ SIA „Elidium" vārdā veica arī fiktīvu (faktiski nenotikušu) darījumu noformēšanu, kas saturēja nepatiesu informāciju, neatbilda darījumu faktiskajai norisei, un norādīja šos darījumus SIA „Elidium" PVN deklarācijās, un tieši:

SIA „Elidium" saimnieciskās darbības rezultātā 2005.gada novembrī veikti ar PVN apliekami darījumi par kopējo summu 84 019.57 LVL, par kuriem aprēķināts PVN 15 316.07 LVL.

Nolūkā samazināt valsts budžetā maksājamā PVN apmēru, /pers. B/ SIA „Elidium" PVN deklarācijā par 2005.gada novembri iekļāva apzināti nepatiesu informāciju, proti, 2005.gada novembra deklarācijas pielikumā „Pārskats par priekšnodokļa summām, kas iekļautas pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā" norādīja darījumus ar SIA „Elsit" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/), kas faktiski nav notikuši, un tieši: preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII441585 no 09.11.2005, summa 7110.00 LVL, PVN-1279.80 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII441586 no 09.11.2005, summa 7360.00 LVL, PVN-1324.80 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII456758 no 16.11.2005, summa 8210.00 LVL, PVN-1477.80 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII456759 no 17.11.2005, summa 13 140.00 LVL, PVN-2365.20 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII456788 no 25.11.2005, summa 11 360.00, PVN- 2044.80 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII456789 no 25.11.2005, summa 11 360.00 LVL, PVN-2044.80 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII456793 no 30.11.2005, summa 7840.00 LVL, PVN-1411.20 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII456721 no 30.11.2005, summa 6520.00 LVL, PVN-1173.60 LVL.

Minētie dokumenti neatbilst likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta prasībām, likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta un 8.panta 51.daļas prasībām, sakarā ar ko šos dokumentus nevar uzskatīt par attaisnojuma dokumentiem, jo tajos ir norādīti darījumi, kas faktiski nav notikuši un tie neapliecina uzņēmuma saimniecisko darījumu esamību, līdz ar to SIA „Elidium" nevarēja izdarīt ierakstus grāmatvedības reģistros.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, SIA „Elidium" PVN deklarācijā un tās pielikumā par 2005.gada novembri nevarēja uzrādīt un kā priekšnodokli atskaitīt par SIA „Elidium" darījumiem ar SIA „Elsit" noformētos dokumentos uzrādīto PVN summu, līdz ar to tika nepamatoti samazināta PVN summa 13 122.00 LVL apmērā, kas SIA „Elidium" jāmaksā valstij.

Turpinot realizēt savu noziedzīgo nodomu, SIA „Elidium" saimnieciskās darbības rezultātā 2006.gada septembri veikti ar PVN apliekami darījumi par kopējo summu 132 676.62 LVL, par kuriem aprēķināts PVN 23 574.42 LVL.

Nolūkā samazināt valsts budžetā maksājamā PVN apmēru, /pers. B/ SIA „Elidium" PVN deklarācijā par 2006.gada septembri iekļāva apzināti nepatiesu informāciju, proti, 2006.gada septembra deklarācijas pielikumā „Pārskats par priekšnodokļa summām, kas iekļautas pievienotās vērtības

nodokļa deklarācijā" norādīja darījumus ar SIA „Wutsch" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/), kas faktiski nav notikuši, un tieši: preču pavadzīme rēķins Nr.TL-IX990761 no 14.09.2006, summa 10 190.00 LVL, PVN- 1834.20 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.TL-IX990763 no 15.09.2006, summa 9750.00 LVL, PVN-1755.00 LVL.

Minētie dokumenti neatbilst likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta prasībām, likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta un 8.panta 51.daļas prasībām, sakarā ar ko šos dokumentus nevar uzskatīt par attaisnojuma dokumentiem, jo tajos ir norādīti darījumi, kas faktiski nav notikuši un tie neapliecina uzņēmuma saimniecisko darījumu esamību, līdz ar to SIA „Elidium" nevarēja izdarīt ierakstus grāmatvedības reģistros.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, SIA „Elidium" PVN deklarācijā un tās pielikumā par 2006.gada septembri nevarēja uzrādīt un kā priekšnodokli atskaitīt par SIA „Elidium" darījumiem ar SIA „Wutsch" noformētos dokumentos uzrādīto PVN summu, līdz ar to tika nepamatoti samazināta PVN summa 3589.20 LVL apmērā, kas SIA „Elidium" jāmaksā valstij.

Turpinot realizēt savu noziedzīgo nodomu, SIA „Elidium" saimnieciskās darbības rezultātā 2006.gada novembrī veikti ar PVN apliekami darījumi par kopējo summu 125 758.19 LVL, par kuriem aprēķināts PVN 20 828.71 LVL.

Nolūkā samazināt valsts budžetā maksājamā PVN apmēru, /pers. B/ SIA „Elidium" PVN deklarācijā par 2006.gada novembri iekļāva apzināti nepatiesu informāciju, proti, 2006.gada novembra deklarācijas pielikumā „Pārskats par priekšnodokļa summām, kas iekļautas pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā" norādīja darījumus ar SIA „Emendeks" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/), kas faktiski nav notikuši, un tieši: rēķins Nr.E-353 no 08.11.2066, summa 5455.00 LVL, PVN- 981.90 LVL; rēķins Nr.E-361 no 13.11.2006, summa 4770.34 LVL, PVN-858.66 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.TA-IX734140 no 17.11.2006, summa 10 750.00 LVL, PVN- 1935.00 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.TA-IX734143 no 20.11.2006, summa 21 540.00 LVL, PVN- 3877.20 LVL.

Minētie dokumenti neatbilst likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta prasībām, likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta un 8.panta 51.daļas prasībām, sakarā ar ko šos dokumentus nevar uzskatīt par attaisnojuma dokumentiem, jo tajos ir norādīti darījumi, kas faktiski nav notikuši un tie neapliecina uzņēmuma saimniecisko darījumu esamību, līdz ar to SIA „Elidium" nevarēja izdarīt ierakstus grāmatvedības reģistros.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, SIA „Elidium" PVN deklarācijā un tās pielikumā par 2006.gada novembri nevarēja uzrādīt un kā priekšnodokli atskaitīt par SIA „Elidium" darījumiem ar SIA „Emendeks" noformētos dokumentos uzrādīto PVN summu, līdz ar to tika nepamatoti samazināta PVN summa 7652.76 LVL apmērā, kas SIA „Elidium" jāmaksā valstij.

Turpinot realizēt savu noziedzīgo nodomu, SIA „Elidium" saimnieciskās darbības rezultātā 2006.gada decembrī veikti ar PVN apliekami darījumi par kopējo summu 162 480.18 LVL, par kuriem aprēķināts PVN 29 114.31 LVL.

Nolūkā samazināt valsts budžetā maksājamā PVN apmēru, /pers. B/ SIA „Elidium" PVN deklarācijā par 2006.gada decembri iekļāva apzināti nepatiesu informāciju, proti, 2006.gada decembra deklarācijas pielikumā „Pārskats par priekšnodokļa summām, kas iekļautas pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā" norādīja darījumus ar SIA „Emendeks" (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/), kas faktiski nav notikuši, un tieši: preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII130465 no 28.12.2006, summa 13 150.00 LVL, PVN- 2367.00 LVL; preču pavadzīme rēķins Nr.HN-VII130464 no 27.12.2006, summa 15 245.00 LVL, PVN- 2744.10 LVL.

Minētie dokumenti neatbilst likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta prasībām, likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta pirmās daļas 1.punkta un 8.panta 51.daļas prasībām, sakarā ar ko šos dokumentus nevar uzskatīt par attaisnojuma dokumentiem, jo tajos ir norādīti darījumi, kas faktiski nav notikuši un tie neapliecina uzņēmuma saimniecisko darījumu esamību, līdz ar to SIA „Elidium" nevarēja izdarīt ierakstus grāmatvedības reģistros.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, SIA „Elidium" PVN deklarācijā un tās pielikumā par 2006.gada novembri nevarēja uzrādīt un kā priekšnodokli atskaitīt par SIA „Elidium" darījumiem ar SIA „Emendeks" noformētos dokumentos uzrādīto PVN summu, līdz ar to tika nepamatoti samazināta PVN summa 5111.10 LVL apmērā, kas SIA „Elidium" jāmaksā valstij.

Saskaņā ar kredītiestāžu sniegto informāciju SIA „Elidium" nav veikusi norēķinus ar SIA „Wutsch" bezskaidrā naudā, bet ar SIA „Emendeks" veikusi daļējus norēķinus bezskaidrā naudā.

SIA „Elsit" deklarētie darbības veidi – iekārtu remonts, kas neatbilst attaisnojuma dokumentos uzrādītajiem darījumiem. Uzņēmuma amatpersona – valdes loceklis, laika posmā no 2005.gada 26.septembra līdz 2008.gada 17.janvārim, bija /pers. G/, kas noliedz savu saistību ar šo uzņēmumu, tās saimniecisko darbību. SIA „Elsit" nebija darbaspēka, materiāltehniskā nodrošinājuma, transportlīdzekļu, lai tā spētu izpildīt SIA „Elidium" uzrādītajos dokumentos norādītos pakalpojumus un preču piegādi, kā arī nav zināma faktiskā uzņēmuma saimnieciskās darbības veikšanas vieta. Naudas pārskaitījumi SIA „Elsit" norēķina konta Nr. /numurs/, kurš tika norādīts darījumu apliecinošos dokumentos ar SIA „Elidium", un norēķina kontā Nr./numurs/ tika veikti no interneta pieslēguma ar IP adresi /ip adrese/, kura laika posmā no 2005.gada 1.janvāra līdz 2006.gada 31.decembrim bija nodota lietošanā SIA /nosaukums/ (reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/), kuru pārstāvēja /pers. B/, turklāt pēc SIA „Elsit" rēķinu apmaksas, naudas līdzekļi tika pārskaitīti fiziskām personām, kas nekādus pakalpojumus un preces nav snieguši ne SIA „Elsit", ne SIA „Elidium".

SIA „Emendeks" deklarētie darbības veidi – automobiļu apkope un remonts, kas neatbilst attaisnojuma dokumentos uzrādītajiem darījumiem. Uzņēmuma amatpersona – valdes loceklis, laika posmā no 2006.gada 16.oktobra līdz 2009.gada 16.septembrim, bija /pers. H/, kas noliedz savu saistību ar šo uzņēmumu, tās saimniecisko darbību. SIA „Emendeks" nebija darbaspēka, materiāltehniskā nodrošinājuma, transportlīdzekļu, lai tā spētu izpildīt SIA „Elidium" uzrādītajos dokumentos norādītos pakalpojumus un preču piegādi, kā arī nav zināma faktiskā uzņēmuma saimnieciskās darbības veikšanas vieta. Naudas pārskaitījumi SIA „Emendeks" norēķina konta Nr. /numurs/, kurš tika norādīts darījumu apliecinošos dokumentos ar SIA „Elidium", tika veikti no interneta pieslēguma ar IP adresi /ip adrese/, kura laika posmā no 2005.gada 1.janvāra līdz 2006.gada 31.decembrim bija nodota lietošanā SIA /nosaukums/ (reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/), kuru pārstāvēja /pers. B/, turklāt pēc SIA „Emendeks" rēķinu apmaksas, naudas līdzekļi tika pārskaitīti fiziskām personām, kas nekādus pakalpojumus un preces nav snieguši ne SIA „Emendeks", ne SIA „Elidium".

SIA „Wutsch" deklarētie darbības veidi – datorprogrammēšana, kas neatbilst attaisnojuma dokumentos uzrādītajiem darījumiem. Uzņēmuma amatpersona – valdes loceklis, laika posmā 2006.gada 26.jūnija līdz 2006.gada 11.oktobrim, bija /pers. I/, kas noliedz savu saistību ar šo uzņēmumu, tās saimniecisko darbību. SIA „Wutsch" nebija darbaspēka, materiāltehniskā nodrošinājuma, transportlīdzekļu, lai tā spētu izpildīt SIA „Elidium" uzrādītajos dokumentos norādītos pakalpojumus un preču piegādi, kā arī nav zināma faktiskā uzņēmuma saimnieciskās darbības veikšanas vieta.

VID Rīgas reģionālās iestādes Audita pārvaldes 7.audita daļa 2007.gada 10.augustā sastādīja SIA „Elidium" audita pārskatu Nr.269, saskaņā ar ko konstatēts, ka SIA „Elidium" laika periodā no 2005.gada janvāra līdz 2006.gada decembrim veikusi nepamatotus priekšnodokļa atskaitījumus, tostarp laika posmā no 2005.gada novembra līdz 2006.gada decembrim par darījumiem ar SIA „Elsit", SIA „Wutsch" un SIA „Emendeks", tādejādi, par nepamatotu darījumu uzrādīšanu ar iepriekšminētiem uzņēmumiem SIA „Elidium" papildus aprēķināts PVN Ls 29'475.06 apmērā.

/pers. B/ darbību rezultātā netika nodrošināta Latvijas Republikas uzņēmējdarbību reglamentējošu normatīvo aktu prasību izpilde finansiāli – saimnieciskajā darbībā, tajā skaitā likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 1.panta 9.punkta, 10. panta pirmās daļas 1.punkta, likuma „Par nodokļiem un nodevām" 15.panta 1.daļas 1. un 2.punkta, un likuma „Par grāmatvedību" 2.panta, 3.panta un 7.panta prasības.

Saskaņā ar likumu „Par pievienotās vērtības nodokli" (likuma redakcija, kas spēkā no 01.09.2005 līdz 31.12.2006) 1.panta 9.punkta a) apakšpunktu „priekšnodoklis — pievienotās vērtības nodokļa summa, kas norādīta apliekamajai personai izrakstītajā pievienotās vērtības nodokļa rēķinā par iegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem tās saimnieciskās darbības nodrošināšanai"; saskaņā ar 1.panta 2.punktu „preču piegāde — darījums, kas izpaužas kā īpašuma tiesību uz lietu nodošana citai personai, lai tā varētu rīkoties ar lietu (īpašumu) (..)"; saskaņā ar 1.panta 3.punktu „pakalpojumu sniegšana — darījums, kas nav preču piegāde šā panta 2.punkta izpratnē, bet ir: a) darbība, ko persona veic savas saimnieciskās darbības ietvaros, arī pašnodarbināto personu darbība; b) nemateriālā īpašuma (nemateriālo vērtību un tiesību) pārdošana (nodošana) (..)"; saskaņā ar 8.panta 1.daļu „preču piegāde ir notikusi, ja preces nosūtītas vai atlīdzība par preču piegādi saņemta pirms preču nosūtīšanas"; saskaņā ar 8.panta 2.daļu „pakalpojuma sniegšana ir notikusi, ja pakalpojums sniegts pasūtītājam vai atlīdzība par pakalpojumu saņemta pirms pakalpojuma sniegšanas"; saskaņā ar 10.panta 1.daļas 1.punktu „tikai Valsts ieņēmumu dienestā reģistrētai apliekamai personai ir tiesības nodokļa deklarācijā kā priekšnodokli no budžetā maksājamās nodokļa summas atskaitīt: no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem savu ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, kā arī tādu ārvalstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē"; saskaņā ar 8.panta 51.daļu "par nodokļa rēķinu uzskata dokumentu, kurā ietverta šāda informācija: 1) rēķina izrakstīšanas datums; 2) rēķina numurs; 3) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds, personas kods) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta); 4) preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā; 5) preču vai pakalpojumu saņēmēja nosaukums (fiziskajai personai — vārds, uzvārds, personas kods) un juridiskā adrese (fiziskajai personai — deklarētā dzīvesvieta); 6) preču vai pakalpojumu saņēmēja reģistrācijas numurs Valsts ieņēmumu dienesta ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā vai citas dalībvalsts ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā, ja tāds ir; 7) preču piegādes vai pakalpojuma sniegšanas datums, ja tas atšķiras no rēķina izrakstīšanas datuma, vai datums, kad saņemta atlīdzība avansā, ja šis datums ir zināms un atšķiras no rēķina izrakstīšanas datuma; 8) piegādāto preču vai sniegtā pakalpojuma nosaukums, daudzums (apjoms) un mērvienība; 9) piegādāto preču vai sniegtā pakalpojuma cena (vienas vienības vērtība bez nodokļa); 10) piemērotās atlaides, ja tās nav atskaitītas no vienas vienības vērtības; 11) piemērotā nodokļa likme; 12) aprēķinātā nodokļa summa; 13) darījuma kopsumma bez nodokļa (..)";

Likuma „Par nodokļiem un nodevām" (likuma redakcija, kas spēkā no 01.07.2005 līdz 31.12.2006) 15.panta 1.daļas 1. un 2.punkts nosaka „nodokļu maksātāju vispārīgie pienākumi ir šādi: aprēķināt maksājamo (iemaksājamo) nodokļu summas; noteiktajā termiņā un pilnā apmērā nomaksāt nodokļus un nodevas"; 1.panta 1.daļas 4.punkts nosaka „nodokļu maksātāji — Latvijas Republikas vai ārvalstu fiziskās un juridiskās personas un uz līguma vai norunas pamata izveidotas šādu personu grupas vai to pārstāvji, kas veic ar nodokli apliekamas darbības vai kam tiek garantēts ienākums nākotnē. (..). Šā likuma un konkrēto nodokļu likumu izpratnē par nodokļu maksātājiem uzskatāmas arī ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas un personas, to grupas vai grupu pārstāvji, kuras ietur vai kurām jāietur nodoklis no maksājumiem citām personām, to grupām vai grupu pārstāvjiem"; 1.panta 1.daļas 14.punkts nosaka „izvairīšanās no nodokļu vai nodevu maksāšanas — apzināta nepatiesas informācijas sniegšana nodokļu deklarācijās, nodokļu deklarāciju, informatīvo deklarāciju vai nodokļu administrēšanai un kontrolei nepieciešamās pieprasītās informācijas neiesniegšana, nelikumīga nodokļu atvieglojumu, priekšrocību un atlaižu piemērošana vai jebkura cita apzināta darbība vai bezdarbība, kuras dēļ nodokļi vai nodevas nav samaksātas pilnā apmērā vai daļēji".

Likuma „Par grāmatvedību" (likuma redakcija, kas spēkā no 18.03.2004 līdz 31.12.2006) 2.pants nosaka „uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī. Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei"; 3.pants nosaka „uzņēmuma vadītājs organizē grāmatvedības kārtošanu atbilstoši šā likuma prasībām"; 7.pants nosaka „grāmatvedības reģistros nedrīkst izdarīt ierakstus, kuri nav pamatoti ar attaisnojuma dokumentu. Attaisnojuma dokumentam obligāti ir šādi rekvizīti (identifikācijas dati): uzņēmuma nosaukums (komersanta firma) un reģistrācijas numurs Tieslietu ministrijas reģistru iestādēs (darījumos ar fizisko personu — personas kods), juridiskā adrese (ārējiem attaisnojuma dokumentiem), dokumenta nosaukums, numurs un datums, saimnieciskā darījuma apraksts un pamatojums, mērītāji (daudzumi, summas), dalībnieki (darījumā tieši iesaistītās personas) un par saimnieciskā darījuma veikšanu un attaisnojuma dokumentā sniegtās informācijas pareizību atbildīgo personu paraksti".

Ņemot vērā minēto, SIA „Elidium" laika posmā no 2005.gada novembra līdz 2006.gada decembrim tikai dokumentāli noformējusi darījumus ar SIA „Elsit", SIA „Wutsch" un SIA „Emendeks", bet faktiski šie darījumi nav notikuši, jo nevar identificēt darījumus un konstatēt to esamību.

Tādējādi iepriekš minēto darījumu partneru izrakstītos nodokļu rēķinus nevar atzīt par neapstrīdamiem dokumentiem, pamatojoties uz kuriem nodokļu maksātājam bija tiesības atskaitīt priekšnodokli. Līdz ar to par konkrētajiem darījumiem noformētie dokumenti satur nepatiesu informāciju un minēto darījumu partneru vārdā izrakstītie nodokļu rēķini nav izmantojami par attaisnojuma dokumentiem ierakstu veikšanai grāmatvedības uzskaites reģistros, kā arī nav izmantojami par nodokļa rēķiniem priekšnodokļa atskaitījuma pamatošanai.

SIA „Elidium" valdes locekļa /pers. B/ darbības laikā, tika apzināti uzrādīti nenotikuši darījumi par preču iegādi un pakalpojumu saņemšanu no SIA „Elsit", SIA „Wutsch" un SIA „Emendeks", lai iegūtu tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus. SIA „Elidium" izvairījās no PVN maksājumu nomaksas, izmantojot nepatiesas informācijas saturošus darījumu apliecinošus dokumentus – radīja šķietamu priekšstatu, ka minētie darījumi izmantoti saimnieciskās darbības nodrošināšanai, iegūstot tiesības veikt PVN priekšnodokļa atskaitīšanu par nenotikušajiem darījumiem.

/pers. B/ kā SIA „Elidium" amatpersonai – nodokļu maksātājam, apzinoties Latvijas Republikas likumdošanā noteiktos pienākumus nodokļu jomā, bija saistošas likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 10.panta 1.daļas 1.punkta prasības un viņam nebija tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumus.

/pers. B/ kā SIA „Elidium" amatpersonas darbības bija vērstas tieši uz zaudējumu nodarīšanu valstij lielā apmērā, kā arī tās bija tiešā cēloņsakarībā ar kaitējuma nodarīšanu ar likumu aizsargātajām valsts tautsaimniecības interesēm un valsts interesēm nodokļu ieņēmumu jomā, kas izpaudās materiāla zaudējuma veidā budžetā nenomaksātā PVN 29 475.06 LVL apmērā.

Neskatoties uz to, ka nodokļu aprēķināšana un nomaksāšana Latvijas Republikas likumdošanā ir obligāta prasība visiem nodokļu maksātājiem, SIA „Elidium" amatpersona /pers. B/ to ignorēja. VID tika sniegta informācija, kura neatbilst patiesībai. Šādas rīcības rezultātā par minētajiem nepamatotiem darījumiem /pers. B/ laika posmā no 2005.gada novembra līdz 2006.gada decembrim ieskaitot, organizējot finansiāli – saimniecisko darbību SIA „Elidium" vārdā, būdams tās vadītājs, sniedza nepatiesu informāciju nodokļu deklarācijās, nenodrošināja normatīvajiem aktiem atbilstošu nodokļu aprēķināšanu un samaksu, kā rezultātā SIA „Elidium" izvairījās no nodokļu nomaksas lielā apmērā, neiemaksājot valsts budžetā PVN 29 475.06 LVL (41 939.23 *euro*) apmērā, kas saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 20.pantu atbilst lieliem apmēriem.

Ar savām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 218.panta 2.daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. B/ sākotnēji celtajā apsūdzībā neatzina, kā arī iebilda pret Valsts ieņēmumu dienesta pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju 40904,82 *euro* apmērā, līdz ar to tiesas izmeklēšanā tika uzsākta apsūdzības iesniegto pierādījumu pārbaude un vairākās tiesas sēdēs nopratināti Valsts ieņēmumu dienesta pārstāves /pers. L/ un /pers. M/, liecinieki /pers. N/, /pers. H/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/, /pers. AA/, /pers. AB/.

Ar 2014.gada 8.decembra prokurora lēmumu par apsūdzības grozīšanu krimināllietas iztiesāšanas laikā, ievērojot Kriminālprocesa likuma 461. un 462.panta 2.daļas nosacījumus, mainoties noziedzīgā nodarījuma faktiskajiem apstākļiem, bet nemainoties /pers. B/ darbību kvalifikācijai, /pers. B/ celtā apsūdzība tika rakstveidā grozīta, un tiesas sēdē 2015.gada 25.maijā prokurors uzturēja /pers. B/ apsūdzību pēc Krimināllikuma 218.panta 2.daļas jaunajā tās redakcijā (11.sēj., 58.-61.lp.).

Apsūdzētais /pers. B/ savu vainu celtajā apsūdzībā tās grozītajā redakcijā visā tās apjomā atzina pilnībā, tiesas sēdē piekrizdams gan noziedzīgo darbību juridiskajai kvalifikācijai, gan savākto vainas pierādījumu kopumam, kā arī neapstrīdēja Valsts ieņēmumu dienesta sākotnēji iesniegto valstij nodarīto zaudējumu atlīdzībai pieteikto kaitējuma kompensāciju 40904,82 *euro* apmērā.

Ņemot vērā to, ka šīs krimināllietas materiāli pilnībā apstiprina apsūdzētā /pers. B/ vainu visā apsūdzības apjomā un to, ka, tiesas ieskatā, apsūdzētā /pers. B/ noziedzīgās darbības pēc Krimināllikuma 218.panta 2.daļas ir kvalificētas pareizi, tiesa, sakarā ar apsūdzētā /pers. B/ lūgumu pārtraukt uzsākto pierādījumu pārbaudi un pārējo pierādījumu pārbaudi neveikt, ko atbalstīja viņa aizstāvis R.Hlevickis un kam piekrita arī prokurors, krimināllietu izskatīja bez pierādījumu pārbaudes tiesas izmeklēšanā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantā (Krimināllikuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam) doto noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju, /pers. B/ noziedzīgās darbības klasificējamas kā mazāk smags noziegums, kas vērsts pret tautsaimniecības interesēm valsts ieņēmumu jomā, nodarot valstij zaudējumus lielā apmērā, t.i. 40904,82 *euro* apmērā.

Pārbaudot apsūdzētā /pers. B/ personību noskaidrots, ka viņš dzimis /datums/Rīgā, Latvijas pilsonis, personas kods /personas kods/, šķīries, apgādībā esošas personas nav, strādā SIA /nosaukums/, agrāk administratīvi nesodīts, bet 3 reizes sodīts krimināli, sodāmības dzēstas un bija dzēstas arī uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi, psihiatra un narkologa uzskaitē neatrodas, dzīvo deklarētajā dzīvesvietā /adrese/, ir iesniegti pierādījumi veselības problēmu esamībai.

Par apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli attiecībā tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu, uzskata par iespējamu atzīt vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, bet atbildību pastiprinošus apstākļus tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu, apsūdzētā darbībās nav konstatējusi.

Nosakot soda veidu un mēru apsūdzētajam /pers. B/, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta 2. un 3.daļu, ņem vērā viņa izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, ar to radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, kā arī viņa atbildību mīkstinošos apstākļus, un to, ka atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Tiesa, nosakot sodu, bez ievērības neatstāj arī to, ka /pers. B/, izmantodams savas Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar tiesu un piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, ir veicinājis tiesas procesa ātrāku norisi un krimināltiesisko attiecību ātrāku noregulēšanu.

Izvērtējusi visu iepriekšminēto, tiesa, piekrītot prokurora viedoklim, nāk pie secinājuma, ka, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā formulēto soda mērķi, /pers. B/ ir iespējams sodīt ar nosacītu brīvības atņemšanas sodu. Tas, ka veselības stāvokļa dēļ /pers. B/ nevar strādāt fizisku darbu, tiesas ieskatā, liedz viņam piemērot piespiedu darbu, bet naudas soda piemērošana nav iespējama, jo tiesas rīcībā nav precīzu ziņu par /pers. B/ ienākumiem, kas liedz novērtēt viņa materiālo stāvokli un spēju naudas sodu samaksāt.

Izvērtējot apsūdzētā /pers. B/ tiesas sēdē pausto vēlmi laboties, kā arī to, ka viņš uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi bija uzskatāms par nesodītu personu, turklāt, arī šobrīd apsūdzētais ievēro valstī noteikto nodokļu un saimnieciskās darbības normatīvo regulējumu, un jauni kriminālprocesi pret viņu nav uzsākti, tiesa ir guvusi pārliecību, ka attiecībā uz apsūdzēto /pers. B/ soda represīvie un preventīvie mērķi ir sasniedzami, neizolējot viņu no sabiedrības, bet gan piemērojot viņam Krimināllikuma 55.panta noteikumus, nosakot pārbaudes laiku un brīvības atņemšanas sodu neizpildot.

Sakarā ar /pers. B/ piespriesto nosacīto sodu, sprieduma rezolutīvajā daļā iekļaujama atsauce uz apsūdzētā pienākumu 10 darba dienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās ierasties reģistrācijai Valsts probācijas dienestā, kas veic nosacīti notiesāto personu uzvedības uzraudzību.

Ņemot vērā to, ka uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi papildsoda piemērošana nebija obligāta, tiesa atzīst par iespējamu attiecībā uz /pers. B/ nepiemērot Krimināllikuma 218.panta 2.daļas sankcijā paredzēto papildsodu- tiesību atņemšanu veikt uzņēmējdarbību un mantas konfiskāciju.

Šajā kriminālprocesā 2014.gada 12.marta tiesas sēdē Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotā pārstāve /pers. L/ mutiski pieteica un uzturēja materiālā kaitējumu kompensāciju 40904,82 *euro* apmērā, bet turpmākajā iztiesāšanas laikā jau pēc tiesas izmeklēšanas uzsākšanas kompensācijas pieteikumu mutiski grozīja cita Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotā pārstāve /pers. M/, lūdzot piedzīt no /pers. B/ valstij nodarītos zaudējumus 66429,81 *euro* apmērā.

Ievērojot Kriminālprocesa likuma 22.pantā deklarēto kriminālprocesa pamatprincipu par tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu, kas nosaka, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai, tiesa atzīst, ka Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības no apsūdzētā pieprasīt un saņemt valstij nodarīto materiālo zaudējumu kompensāciju.

Izvērtējusi lietas apstākļus, tiesa nāk pie secinājuma, ka Valsts ieņēmumu dienesta 2014.gada 12.marta tiesas sēdē pieteiktais materiālā zaudējuma kompensācijas pieteikums 40904,82 *euro* apmērā, ko veido valsts budžetā nenomaksāto nodokļu apmērs, atzīstams par pamatotu, pierādītu un līdz ar to arī apmierināmu, tādēļ minēto zaudējuma summa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 353.panta 1.daļu, piedzenama no /pers. B/ valsts labā ar šo spriedumu.

Ņemot vērā to, ka, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351.panta 1.daļu, pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju cietušajam ir tiesības iesniegt tikai līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai pirmās instances tiesā, bet Valsts ieņēmumu dienesta pārstāve /pers. M/ jaunu kompensācijas pieteikumu 66429,81 *euro* apmērā mutiski pieteica jau pēc tiesas izmeklēšanas uzsākšanas, t.i. 2014.gada 17.aprīļa tiesas sēdē, tā izvērtēšanai, tiesas ieskatā, nav procesuāla pamata.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz Krimināllikuma 218.panta 2.daļu, kā arī uz Krimināllikuma 46., 47., 48., 55.pantu un Kriminālprocesa likuma 499., 511.-514.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Atzīt /pers. B/, personas kods /personas kods/, par vainīgu Krimināllikuma 218.panta 2.daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.pantu, pamatsodu noteikt nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 6 (sešiem) mēnešiem, ja /pers. B/, personas kods /personas kods/, pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsoda izpildi reglamentējošā likumā paredzētos pienākumus.

/pers. B/, personas kods /personas kods/, ir pienākums 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās reģistrēties Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālajā struktūrvienībā Dzirnavu ielā 91/3, Rīgā.

Cietušā Valsts ieņēmumu dienesta kaitējuma kompensācijas pieteikumu apmierināt un piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar noziedzīgo nodarījumu radītos zaudējumus 40904,82 (četrdesmit tūkstoši deviņi simti četri, komats, 82) *euro* apmērā.

Spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt desmit dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns tiesas spriedums sastādīts un tiesas kancelejā pieejams 2015.gada 8.jūnijā.

Tiesnese B.Jakobsone